

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl soudkyně JUDr. Ludmilou Kolářovou ve věci žalobce: **AB-CREDIT a.s., Na Pankráci 1658/121, Praha 4, IČ: 40522610**, proti žalované č. 1. [redacted], [redacted], [redacted] a žalovanému č. 2. [redacted], [redacted], [redacted], zastoupenému JUDr. Josefem Filipem, advokátem, Komenského 156, Ústí nad Orlicí, o zaplacení 1.393.987,50 Kč

t a k t o :

- I. 1. žalovaná a 2. žalovaný jsou povinni společně a nerozdílně zaplatit žalobci do 3 dnů od právní moci rozsudku 1.393.987,50 Kč. Plněním jednoho ze žalovaných zaniká v rozsahu poskytnutého plnění povinnost druhého žalovaného.
- II. 1. žalovaná a 2. žalovaný jsou v téže lhůtě společně a nerozdílně povinni nahradit žalobci 55.760,- Kč na nákladech řízení. Plněním jednoho ze žalovaných zaniká v rozsahu poskytnutého plnění povinnost druhého žalovaného.
- III. Soud si vyhrazuje rozhodnout o nákladech státu samostatným usnesením.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce, resp. jeho procesní předchůdce navrhl soudu, aby za vázal původně tři žalované k zaplacení 3.118.109,80 Kč s 19% úrokem z prodlení z 2.954.899,20 Kč od 25.5.1999 do zaplacení s tím, že plněním jednoho ze žalovaných zaniká

v rozsahu poskytnuté plnění povinnost dalších žalovaných Svůj nárok uplatnil proti původně 1. žalovanému [REDAKCE], jako proti obligačnímu dlužníku z úvěrové smlouvy uzavřené s ním 30.4.1993, posléze doplněné a proti zbylým žalovaným, jako proti ručitelům za závazky obligačního dlužníka z úvěrové smlouvy z ručitelských prohlášení, která oba podepsali 30.4.1993. Oba ručitele ke splnění ručitelského závazku vyzval 29.4.1999.

Žalobce posléze omezil žalobu tak, že ji vzal zcela zpět proti 1. žalovanému, když v konkurzním řízení prohlášeném na jeho majetek byla pohledávka vůči němu v částce 3.360.854,- Kč zjištěna a z rozvrhového usnesení dostalo se mu uspokojení do částky 1.963.325,45 Kč. Žalobce rovněž omezil svůj nárok proti původně 2. žalované a 3. žalovanému tak, že již požaduje jen 1.397.527,55 Kč / bez příslušenství /.

Soud usnesením čj. 43 Cm 169/1999 – 128 zastavil řízení proti původně 1. žalovanému zcela a proti původně 2. žalované a 3. žalovanému do částky 1.720.582,30 Kč a 19% úrokem z prodlení z 2.904.889,20 Kč od 25.5.1999 do zaplacení. Dalším usnesením čj. 43 Cm 169/1999 – 173 bylo pro částečné zpětvzetí zastaveno řízení do částky 3.540,- Kč. Předmětem řízení pak zůstalo zaplacení 1.393.987,50 Kč.

Ve věci byl aktivní zejména původně 3., nyní 2. žalovaný a původně 2. nyní 1. žalovaná se v průběhu řízení s jeho obranou ztotožňovala.

2. žalovaný namítal proti úrokům z prodlení, což je však s ohledem na zastavení řízení o nich již bez významu, dále namítal do neurčitosti ručitelského prohlášení s následkem jeho neplatnosti s tím, že absentuje jednoznačné vymezení zajišťovaného závazku. Posléze svou procesní obranu soustředil na námitku, pocházející ze smlouvy o zajišťovacím převodu práva z 29.7.1999, uzavřené / po zahájení řízení pozn. soudu / mezi Českou spořitelnou a.s., tedy původním žalobcem a [REDAKCE], obligačním dlužníkem, tehdy 1. žalovaným. Smlouvou přešlo na žalobce vlastnické právo k věcem movitým a žalobce se zavázal vymáhat po dlužníkovi pohledávku sníženou o prodejní cenu věcí. Věci zůstaly ve vlastnictví žalobce a zřejmě je v rámci konkurzu zpeněžil správce konkurzní podstaty. Žalovaní byli tímto postupem poškozeni a žalobce by měl svou pohledávku vůči nim snížit právě o cenu movitých věcí.

Soud k návrhu žalobce provedl důkaz listinami, úvěrovou smlouvou z 30.4.1993 vč. dodatků, při čemž tzv. dodatek č. 7 z 30.12.1997 podepsali i oba ručitelé a ručitelskými prohlášeními 1. žalované a 2. žalovaného z téhož data a výzvami žalovaným k zaplacení dluhu.

Samostatně k námitce stran neurčitosti ručitelského / ručitelských / prohlášení žalovaných soud odkazuje např. na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 32 Cdo 1769/2009, z něhož cit. : „*Prohlášení o ručení musí obsahovat označení věřitele, dlužníka a ručitele, vymezení (určitého) ručením zajišťovaného závazku a projev vůle ručitele, že tento závazek uspokojí, neučiní-li tak dlužník. Uvedené platí bez ohledu na to, zda je zajišťován již existující nebo budoucí závazek. Přitom požadavek „určitosti“ zajišťovaného závazku je nezbytné vykládat tak, že jde o jeho identifikaci*

takovým způsobem, aby nebyl zaměnitelný s jiným.“ . V předmětné věci soud zjistil, že obě ručitelská prohlášení uvedené podmínky splňují.

Dále má soud za zjištěné, že z rozvrhového usnesení čj. 48 K 1062/99-333 v konkurzním řízení prohlášeném na majetek původně 1. žalovaného byla zjištěná a uznaná pohledávka žalobce zčásti uspokojena – viz též usnesení čj. 43 Cm 169/1999 – 128 s tím, že žalobce v podání – částečném zpětvzetí žaloby z 10.10.2007 a opakovaně v podání z 28.11.2007 a z 12.5.2008 detailně vysvětlil, proč na žalovaných požaduje zaplatit, tehdy 1.397.527,55 Kč. Soud v této souvislosti podotýká, že výtěžek žalobce z rozvrhového usnesení týkal se závazků úpadce ze dvou úvěrových smluv, a to ze smlouvy uzavřené 30.4.1993 a smlouvy uzavřené 13.9.1993, nárok uplatněný v tomto řízení se však týká pouze první úvěrové smlouvy – viz výše.

K návrhu žalovaných provedl soud důkaz listinou, smlouvou o zajišťovacím převodu práva a smlouvou o výpůjčce, uzavřenou 29.7.1999.

Tento důkaz posléze posoudil v souladu s rozhodnutím Nejvyššího soudu sp. zn. 33 Cdo 4246/2008, z něhož cit. : *„Zajišťovací převod práva ve smyslu ustanovení § 553 odst. 1 obč. zák. nelze sjednat jako fiduciární převod práva (tedy tak, že řádným a včasným splněním zajišťované pohledávky se obnoví vlastnické právo dlužníka k věci a ten bude mít k dispozici pouze právo dožadovat se zpětného převodu vlastnictví, které není právem věcným a pro třetí osoby rozpoznatelným). Smlouva o zajišťovacím převodu práva, která neobsahuje ujednání o tom, jak se smluvní strany vypořádají v případě, že dlužník zajištěnou pohledávku věřiteli řádně a včas neuhradí, je absolutně neplatná. Totéž pak platí, obsahuje-li uvedená smlouva v dotčeném směru pouze ujednání, podle kterého se věřitel při prodlení dlužníka s úhradou zajištěné pohledávky bez dalšího (nebo na základě jednostranného úkonu věřitele) stane trvalým vlastníkem převedeného majetku při současném zániku zajištěné pohledávky. Zajišťovací převod vlastnického práva lze sjednat formou kupní smlouvy, ve které bude splatnost dohodnuté kupní ceny vázána k okamžiku splatnosti zajišťované pohledávky, s tím, že bude-li zajištěná pohledávka včas a řádně splněna (čímž se obnoví vlastnické právo dlužníka), zanikne věřiteli povinnost k úhradě kupní ceny, a s tím, že nedojde-li k řádné a včasné úhradě zajištěné pohledávky, započte se kupní cena na zajišťovanou pohledávku. Věřitel by se v takovém případě měl smluvně pojistit proti tomu, aby v důsledku účelového chování dlužníka (spočívajícího v tom, že dlužník ke dni splatnosti neuhradí jen minimální část zajištěné pohledávky) nebyl nucen vracet jako důsledek dlužníkovy prodlení podstatnou část kupní ceny. Zajišťovací převod práva lze sjednat také formou ujednání, podle kterého bude věřitel oprávněn majetek zpeněžit dohodnutým způsobem a vrátit dlužníku přebytek zpeněžení (tzv. hyperochu). Takové ujednání (jež předpokládá, že až do zpeněžení zajištění bude dlužník v prodlení s plněním zajištěné pohledávky), se neobejde bez dohody o tom, jaký vliv na vlastnické právo věřitele k takovému majetku bude mít byť pozdní uspokojení pohledávky dlužníkem z jiných zdrojů a na jaký účel mají být v této době použity užitky vzešlé ze zajištění.“*

Na základě uvedeného judikátu, na jehož aplikaci účastníky upozornil – viz usnesení čj. 43 Cm 169/1999 – 303 – soud posoudil i listiny, které předcházely záměně účastníků na straně žalobce, nejprve se procesním nástupcem původního žalobce,

České spořitelny a.s. stalla z usnesení čj. 43 Cm 169/1999 – 80 Česká konsolidační agentura, když původní a nastupující žalobce předložili smlouvu o postoupení pohledávky uzavřenou 30.6.2001, v níž jest zajištění pohledávky dokládáno smlouvou o zřízení zástavního práva k nemovitostem na LV č. ■ pro kat. úz. ■, smlouvou o zajišťovacím převodu práva a smlouvou o výpůjčce z 29.6.1999 s tím, že po prohlášení konkurzu na majetek dlužníka bude zástava zpeněžena a věřiteli přiznáno právo na oddělené uspokojení z movitého majetku dle smlouvy o zajišťovacím převodu práva, dále pak zajištění z ručitelských prohlášení 1. žalované a 2. žalovaného. Z usnesení čj. 43 Cm 169/1999 – 92 pak do řízení vstoupil na místo žalobce AB – REAL, a.s., nyní AB – CREDIT a.s., když vystupující a nový žalobce předložili smlouvu o postoupení pohledávky z 5.8.2003, z níž se podává stran jejího zajištění pouze ručení z ručitelských prohlášení 1. žalované a 2. žalovaného a zástavní smlouvy k věci nemovité z 30.4.1993. Na základě uvedeného dospěl soud k závěru, že na žalobce nepřešla práva ze smlouvy o zajišťovacím převodu práva a smlouvy o výpůjčce, uzavřené 29.7.1999, tedy nestal se vlastníkem v ní uvedených věcí movitých, neměl je v dispozici a bylo tedy nadbytečné zkoumat, zda je vlastník, který je nabyt ze smlouvy prodal, či zda je zpeněžil správce konkurzní podstaty, event. zda se výtěžek ze zpeněžení stal součástí uspokojení pohledávky v konkurzu, případně zda tyto věci existují, jaká je jejich cena a kdo s nimi fakticky disponuje, když žalobce ani nemohl tento původní zajišťovací institut realizovat. Lze mít pochybnosti i o tom, zda práva a povinnosti ze smlouvy o zajišťovacím převodu práva přešla na prvního postupníka, to však není v tomto řízení zapotřebí zkoumat.

Po tomto zjištění jeví se nadbytečným ta část dokazování, kterou soud realizoval k návrhu žalovaných, tedy výslech svědka ■, správce konkurzní podstaty a znalecký posudek znalce Miroslava Havlíka vč. jeho doplnění a soud k němu nepřihlédl. Ze stejných důvodů soud nevyhověl návrhu žalovaných na nařízení nového znaleckého posudku za účelem opětovného zjištění ceny věcí.

Soud dává za pravdu žalobci v názoru, že je na věřiteli, kterému ze zajišťovacích institutů, jež má k dispozici dá z hlediska dosažení uspokojení svého nároku přednost s tím, že kumulace způsobů zajištění je nejen možná, ale i obvyklá / k tomu viz např. rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Odo 1454/2005 /, např. zároveň smluvní pokutou, zástavní smlouvou, ručením, směnkou, zajišťovacím převodem práva atd.. V projednávané věci nelze přehlédnout, že původní žalobce, úvěrový věřitel volil uplatnění nároku proti obligačnímu dlužníkovi a zároveň proti ručitelům a současný žalobce požaduje již jen proti ručitelům to, čeho se mu nedostalo z rozvrhového usnesení.

Žalobce v závěrečném shrnutí, k němuž soud dle § 119a odst. 2 o.s.ř. účastníky vyzval, poukázal na to, že původně 1. žalovaný, jako hlavní dlužník, nároky z úvěrové smlouvy uznal tzv. dodatkem č. 7 z 30.12.1998 / podepsáno i oběma ručiteli - pozn. soudu /, což založilo domněnku o existenci závazku a uznání je účinné i vůči ručitelům a dále pak, že pohledávka žalobce byla v konkurzním řízení prohlášeném na majetek hlavního dlužníka zjištěna.

2. žalovaný v závěrečném shrnutí rozšířil svá tvrzení / po letech / i o to, že neučinil 30.4.1993 ručitelské prohlášení, neb není vzpomenuáno v úvěrové smlouvě. Soud má

tuto námitku za účelovou jednak pro zmíněný časový průběh řízení, zahájeného 28.5.1999 s tím, že 2. žalovaný v průběhu řízení namítal jen neplatnost svého ručitelského prohlášení pro neurčitost a rozpor se zákonem a dále i s ohledem na to, že jako ručitel souhlasil se změnou úvěrové smlouvy a podepsal tzv. dodatek z 30.12.1997, rovněž pak byl věřitelem 29.4.1999 vyzván jako ručitel. k zaplacení.

Soud má existenci nároku žalobce v rozsahu, v jakém se mu nedostalo uspokojení z rozvrhu v konkurzním řízení prohlášeném na majetek obligačního dlužníka, tedy na zaplacení 1.393.987,50 Kč vůči žalovaným, jako ručitelům dle § 303 a násl. obchodního zákoníku za prokázanou a žalobě vyhověl – viz bod I. výroku.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 142 o.s.ř. a soud přiznal žalobci, který měl ve věci po částečném zastavení řízení plný úspěch náklady spočívající ve zbytku soudního poplatku, tedy 55.760,- Kč.

Po zjištění, že dosud nebyly vypořádány náklady státu na pořízení znaleckého posudku, vyhradil si soud rozhodnout o těchto nákladech samostatným rozhodnutím.

Poučení : Proti výroku I. a II. rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne jeho doručení prostřednictvím zdejšího soudu k Vrchnímu soudu v Praze.

Proti výroku III. rozsudku není dle § 202 odst. 1 písm. a) o.s.ř. odvolání přípustné.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může se oprávněný domáhat soudního výkonu rozsudku.

V Hradci Králové dne 1. srpna 2011

JUDr. Ludmila Kolářová
soudkyně

Za správnost vyhotovení [REDACTED]